

**SECȚIA DE ȘTIINȚE
SOCIALE, ECONOMICE,
UMANISTE ȘI ARTE
A ACADEMIEI DE ȘTIINȚE
A MOLDOVEI**

bd. Ștefan cel Mare, 1
MD-2001, Chișinău,
Republica Moldova
tel: +(373 22) 27-21-07
Fax: +(373 22) 27-21-07
e-mail: sectia.sseua.asm@gmail.com

**SECTION OF SOCIALS,
ECONOMICS,
HUMANITIES SCIENCES
AND ARTS OF THE ACADEMY
OF SCIENCES OF MOLDOVA**

Ștefan cel Mare Ave, 1
MD-2001, Chisinau,
Republic of Moldova
tel: +(373 22) 27-21-07
Fax: +(373 22) 27-21-07
e-mail: sectia.sseua.asm@gmail.com

**AVIZUL BIROULUI SECȚIEI ȘTIINȚE SOCIALE, ECONOMICE,
UMANISTICE ȘI ARTE**

proiectului pentru concursul „Stimularea excelenței în cercetare” pentru anii 2024-2025, etapa finală, 24.80012.0807.12SE Elaborarea instrumentarului de formare a competenței de utilizare a limbajului istoric în cultura comunicării, dr. hab. FELEA Alina, Prioritatea Strategică IV.

Provocări societale, Institutul de Istorie al Universității de Stat din Moldova, perfectat în baza audierii raportului științific anual al implementării proiectelor din domeniile cercetării și inovării la ședința Biroului Secției Științe Sociale, Economice, Umanistice și Arte a Academiei de Științe a Moldovei din 6 martie 2026 și a concluziilor experților confidențiali

S-a discutat: Raportul final al proiectului pentru concursul „Stimularea excelenței în cercetare” 2024-2025, conducătorul proiectului – dr. hab. FELEA Alina.

S-a decis:

Luând în considerare dezbaterile din cadrul audierii publice și avizele experților, se aprobă următorul aviz consultativ asupra proiectului:

Proiectul este „**Aprobat**”, cu calificativul general „**Foarte bine**” (punctaj calculat – 30).

Calificative pe criterii:

I) Realizarea scopului și obiectivelor, exprimate prin rezultatele obținute:

Scopul și toate obiectivele propuse pentru proiectul evaluat au fost atinse. Au fost realizare cercetări în fondurile bibliotecilor și muzeelor din Republica Moldova și Germania. Au fost selectați termenii specifici Preistoriei, Epocii Antice și Epocii Medievale. Cercetarea s-a bazat pe o revizuire extinsă a bibliografiei, incluzând lucrări fundamentale din domeniul biografiilor, mitologiei, evenimente, procese și fenomene istorice, realizări din domeniul socioeconomic, politic și cultural din Preistorie, epoca antică și Medievală. Au fost elaborate și editate Dicționarul Enciclopedic Ilustrat, Vol. 1. Preistorie și Epoca Antică și Dicționarul Enciclopedic Ilustrat. Vol. 2, Epoca Medievală.

II) Diseminarea rezultatelor obținute (publicații, brevete de invenție, participarea la conferințe și expoziții):

Principalele rezultate obținute au fost prezentate la conferințe științifice și mese rotunde organizate la Universitatea de Stat din Moldova, Muzeul Național de Istorie a Moldovei, Universitatea de Stat „B.P. Hasdeu din Cahul. Au fost organizate 2 mese rotunde: „Importanța științifico-didactică a utilizării limbajului istoric!” 27 noiembrie 2025, Chișinău: „Marea Unire din 1918. Oameni. Evenimente. Impact. 1 decembrie 2025. Vulcănești.

III) Valoarea/impactul socio-economic a rezultatelor obținute:

Ambele Dicționare elaborate și publicate vor contribui la formarea competențelor de gândire analitică și critică, de valorizare a demnității umane și a diversității culturale, de respect față de personalitățile istorice la elevii și studenții de la treapta învățământului general și

superior. Concomitent, Dicționarele vor fi utile pentru publicul larg în procesul de utilizare a cunoștințelor profunde în cultura comunicării. La fel, Dicționarele pot servi pentru angajații Agențiilor de turism și pentru Administrațiile publice locale în promovarea patrimoniului cultural local.

IV) Colaborarea la nivel internațional și național și perspective de continuare a proiectului:

Apreciem colaborarea eficientă cu instituții din Republica Moldova: Biblioteca Națională a Republicii Moldova, Muzeul Național de Istorie a Moldovei, Muzeul Național de Etnografie și Istorie Naturală. Deosebit de productive au fost colaborările cu Universitatea Liberă din Berlin (Germania), Universitatea Louvain-le Neuf (Belgia), Institutul de Arheologie a Academiei Române, Filiala Iași pentru examinarea modelelor actuale de prezentare a unor lucrări similare și a modalităților de interpretare a subiectelor controversate de către colaboratorii acestor instituții.

Concluzii, recomandări:

Astăzi Republica Moldova se confruntă cu multiple probleme de interpretare a trecutului istoric. În spațiul public apar informații, comentarii referitoare la diverse evenimente și fapte, care nu au la bază adevărul istoric. Elaborarea și publicarea Dicționarului Enciclopedic Ilustrat. Vol. 1. Preistorie. Epoca Antică și a Dicționarului Enciclopedic Ilustrat. Vol. 2. Epoca Medievală pot contracara răspândirea unor informații eronate, false despre evenimentele și faptele din acele perioade, despre contribuția reală a personalităților istorice, a societăților în promovarea valorilor general-umane, a respectului față de trecut și moștenirea culturală. Totodată, Dicționarele vor servi în calitate de resursă didactică pentru profesori în realizarea activităților educaționale și elevii, studenții, părinții în cunoașterea cu diverse perioade din istorie, care trezesc interpretări contradictorii, bazându-se pe comentarii științifice. Concomitent, Volumele elaborate și publicate vor fi foarte prețioase publicului larg, angajaților Agențiilor de turism, Administrațiilor publice locale în promovarea turismului și în protejarea vestigiilor patrimoniale.

Conducător al
Secției Științe Sociale, Economice,
Umanistice și Arte a AȘM

mem. cor. Ion HADÂRCĂ

Secretar științific al Secției

dr. Natalia PROCOP